

Travel in the Ancient World, London 1974, s.155-157, 315-320

³⁵ Mart. I 2, 1-4. Na temat kodeksu zob. między innymi C.H.Roberts, *The Codex*, London 1955; B. Van Regemortel, *Le codex relié depuis son origine jusqu'au Haut Moyen Age*, *Le Moyen Age* LXI, 1955, s. 1n.; H.Widmann, *Geschichte*, s.5n.; M.Nowicka Książka i materiały piśmiennicze /w/ *Kultura materialna starożytnej Grecji*. Zarys, t.III, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1978, s.557n.

³⁶ Por. G.M.Parassoglou, *A book illuminator in Byzantine Egypt*, *Byzantion* XLIV, 1974, s.362n.

³⁷ Plin., NH XIII 83. Zob. L.C.West, A.Ch.Johnson, *Byzantine Egypt: economic studies*, Princeton 1949, s.130-131; B.van Regemortel, *Le papetier-libraire en Égypte*, *Chronique d'Égypte* XXV, 1960, s. 280n.; T.C.Skeat, *Early christian book production: papyri and manuscripts* /W/: *Cambridge History of Bible*, Cambridge 1969, s.76n.; N.Lewis, *Papyrus in Classical Antiquity*, Oxford 1974, s.12n.; J.Wikarjak, *op.cit.*, s.133-134; D.Sider, *Pliny on the manufacture of paste for papyrus*, *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* XXII, 1976, s.74; M.Nowicka, *op.cit.*, s.559. Por. Just., *Nov.* XLIV 2; Hieronim, *Ep.* VII 2

³⁸ Mart. I 117, XIII 3; Stat., *Silv.* IV 9,9: *licet, ecce, computemus! noster purpureus novusque charta, et binis decoratus umbilicis, praeter me mihi constitit decussis*. Zob. S.Mrozek, *Prix et rémunération dans l'occident romain*, Gdańsk 1975, s.64. Por. J.Marquardt, *Das Privatleben der Römer*, Leipzig 1889, s.822; L.C.West, *Gold and Silver Coin Standards in the Roman Empire*, New York 1941, s.74

³⁹ P.Mich. 123; SPP XX 81; PSI 959, *Wcześniejszy papirus* /P.Berlin. 13 062/ podaje cene w wysokości 24 drachm za 20 000 części? papirusu. Por. L.C.West, A.Ch.Johnson, *op.cit.*, s.191. Por. A.Balil, *Notas sobre precios y costes en epoca Romana*, *Cuadernos de Historia Economica de Cataluña* XIII, 1975, s.70: "Los rollos /papirusu - R.P./ acostumbraban a tener unos diez